

ΕΝΤΥΠΟ II_1

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ – ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΜΕΤΡΟ 19 : ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD – LEADER

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 : Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων υπό την τοπική στρατηγική ανάπτυξης
για παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	3
2.	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ *	7
3.	ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	17
4.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	23
5.	ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	28
6.	ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ	39
7.	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝ. 651/2014 (άρθρο 14)	42

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α	
1	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.				Αίτηση Στήριξης (Αρ. πρωτ. ΟΤΔ) & Αποδεικτικό κατάθεσης ΠΣΚΕ
2	Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας.				Μελέτη Βιωσιμότητας (Παράρτημα Ι_4)
3	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.				Αίτηση στήριξης και Πίνακες αναλυτικού προϋπολογισμού Παραρτήματος Ι_3
4	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.				Αποδεικτικά κατοχής ή χρήσης ανάλογα με την περίπτωση, Υπεύθυνη Δήλωση Παραρτήματος Ι_7. Πιστοποιητικά βαρών και μη διεκδικήσεων, Πιστοποιητικό μεταγραφής, Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας, <u>κατά τη Σύμβαση με την ΟΤΑ</u>
5	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ. Ειδικότερα, μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€ σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2014 από το δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000 € Δημόσια Δαπάνη και τις 100.000 € για δραστηριότητα οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν από άλλα μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.				Αίτηση στήριξης, Πίνακες αναλυτικού προϋπολογισμού Παραρτήματος Ι_3, Δήλωση de minimis Παραρτήματος Ι_6 (εφόσον απαιτείται)
6	Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης του τοπικού προγράμματος				Αίτηση στήριξης, τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται), αποδεικτικά κατοχής – χρήσης
7	α) Δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος Ι_7
8	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος Ι_7

9	Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης, πληρεί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά				Αίτηση στήριξης, αρχιτεκτονικά σχέδια, αδειοδοτήσεις (για υφιστάμενες επιχειρήσεις), πίνακας μοριοδότησης (όπου απαιτείται)
10	Για τις υποδράσεις της δράσης 19.2.7. "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ" απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση τουλάχιστον δύο ενδιαφερομένων φορέων ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ				Καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού, ιδιωτικό συμφωνητικό για την συνεργασία
11	Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.				Αίτηση στήριξης, αρχιτεκτονικά σχέδια, προϋπολογισμός Παραρτήματος Ι_3
12	Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος Ι_7
13	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.				Άδεια λειτουργίας, σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα), έναρξη - μεταβολές ΔΟΥ/ΚΑΔ
14	Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2014 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος Ι_7. Δικαιολογητικά ανάλογα με τη νομική μορφή και τον τύπο τήρησης λογιστών βιβλίων, <u>κατά τη Σύμβαση με την ΟΤΔ</u>
15	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 1337/2022, όπως ισχύει κάθε φορά, και τη σχετική πρόσκληση.				Αίτηση στήριξης, δήλωση ΜΜΕ (Παραρτήματος Ι_5), καταστατικό κλπ. στοιχεία σύμφωνα με τις αναλυτικές Οδηγίες επί του κριτηρίου, απόφαση υποβολής πρότασης, στοιχεία νόμιμου εκπροσώπου.
16	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος Ι_7
17	Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΔ. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.				Ε1, Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος Ι_7, Άδεια αρμόδιου οργάνου, Καταστατικό σχετικού οργανισμού
18	Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.				Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
19	Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.				Υπεύθυνη Δήλωση Παραρτήματος Ι_7. Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή <u>κατά την ένταξη</u> .

20	Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.				Υπεύθυνη Δήλωση Παραρτήματος I_7. Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή <u>κατά την ένταξη</u> .
21	Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014-2020. Επιτρέπεται η κατάθεση πέραν της μιας αίτησης στήριξης, ανά ΑΦΜ για διαφορετικές Υποδράσεις, στην ίδια πρόσκληση ή μεταγενέστερη πρόσκληση του ίδιου ΤΠ. Δεν θεωρείται διαφορετική Υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας Υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ εφόσον το περιεχόμενο της Υποδράσης είναι το ίδιο (Άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017)). Εφόσον ο υποψήφιος είναι συνεταιρισμός, το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο φορέα.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7, αρχείο ΟΤΔ, μονογραφή του Συντονιστή της ΟΤΔ στην πρώτη σελίδα της αίτησης.
22	Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ. Ο υποψήφιος δεν είναι Νομικό πρόσωπο, στο οποίο μετέχει ως εταίρος, εκπρόσωπος φορέα που συμμετέχει στην ΕΔΠ ή/και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7, αρχείο ΟΤΔ, μονογραφή του Συντονιστή της ΟΤΔ στην πρώτη σελίδα της αίτησης.
23	Για τις Υποδράσεις 19.2.7.1, 19.2.7.2, 19.2.7.3, 19.2.7.4, 19.2.7.5, 19.2.7.6, 19.2.7.7 και 19.2.7.8 οι δικαιούχοι δεν πρέπει να έχουν επιδοτηθεί στο παρελθόν για το ίδιο αντικείμενο, το οποίο προβλέπεται στο επιχειρηματικό σχέδιο. ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ				Υπεύθυνη δήλωση.
24	Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7
25	Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ίδιας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης.				Σχετικό τραπεζικό έγγραφο ή Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7 ή αποδεικτικό κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου (όπως μετοχές και ομόλογα). Για έργα τα οποία εμπίπτουν σε καθεστώς ενίσχυσης του άρθρου 14 του Καν. 651/2014 απαιτείται αποδεικτικό κατοχής ιδίων κεφαλαίων ή πρόθεση δανειοδότησης

26	Στο δικαιούχο δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7
27	Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7 και φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών από την οποία να προκύπτει ότι δεν εκκρεμεί οφειλή από ανάκτηση προηγούμενων ενισχύσεων.
28	Υπάρχουν ή πρόκειται να δημιουργηθούν υποδομές διευκόλυνσης πρόσβασης των ΑΜΕΑ.				Αίτηση στήριξης, Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7, αρχιτεκτονικά σχέδια (κατά περίπτωση)
29	Σε περίπτωση που η πρόταση, αφορά αποκλειστικά ή εν μέρει τον οινοτουρισμό με την έννοια του Ν. 4276/2014 (ΦΕΚ 155/Α/30-7-2014), τηρούνται στο σύνολό τους ή στο μέρος που αναλογεί στην επένδυση οι προδιαγραφές της ΚΥΑ 1746/21-01-2015 (ΦΕΚ 135/Β/2015).				Αίτηση στήριξης, αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο.
30	Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας και η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.				Αίτηση στήριξης, Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού
31	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου.				Εξετάζεται κατά περίπτωση. Αίτηση στήριξης, ΥΔ Παραρτήματος I_7 και δικαιολογητικά
32	Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Καν. Ε.Ε. 1407/2013.				Εξετάζεται κατά περίπτωση. Αίτηση στήριξης, ΥΔ Παραρτήματος I_7 και δικαιολογητικά
33	Πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 65, παρ. 6 του Καν. 1303/2013.				Εξετάζεται κατά περίπτωση. Αίτηση στήριξης, ΥΔ Παραρτήματος I_7 και δικαιολογητικά
34	Ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης επαγγελματικού κινδύνου.				Υπεύθυνη δήλωση Παραρτήματος I_7

Τα **κριτήρια επιλεξιμότητας** δύναται να παίρνουν τιμές «ΝΑΙ» ή «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ» (Δ/Α). Όταν ένα ή περισσότερα κριτήρια πάρουν τιμή «ΟΧΙ», η αίτηση στήριξης κρίνεται «μη παραδεκτή».

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ *

Κριτήριο 1: Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, **εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών και έως ώρα 16:00**, να αποστείλουν στην ΟΤΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ, μαζί με **φυσικό φάκελο** ο οποίος θα περιέχει:

1. Την αίτηση στήριξης, έτσι όπως υποβλήθηκε και τυπώθηκε από το ΠΣΚΕ.
2. Όλα τα δικαιολογητικά που δύναται να εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτά τίθενται στο πλαίσιο της Πρόσκλησης και στον παρόντα Οδηγό.

Εξετάζεται εάν η Αίτηση Στήριξης και τα Συμπληρωματικά στοιχεία αυτής (Παράρτημα Ι 2) **έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα της Πρόσκλησης** (αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα), καθώς και η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης.

Κατά τη φάση εξέτασης τυχών συμπληρωματικών στοιχείων – διευκρινίσεων, εξετάζεται αν αυτά υπεβλήθησαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

Διευκρίνηση:

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης ή των δικαιολογητικών που προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι **διευκρινίσεις** είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Κριτήριο 2: Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας

Εξετάζεται η ορθότητα, πληρότητα και ρεαλιστικότητα της Μελέτης Βιωσιμότητας (Παράρτημα Ι 4), μέσω της οποίας, μεταξύ των άλλων, θα ελέγχεται και η εκπλήρωση των προβλεπομένων στο Άρθρο 54 της ΥΑ 1337/4-5-2022 «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 3083/04-08-2021 (Β' 3702) υπουργικής απόφασης: Πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, υπομέτρα 19.2 και 19.4».

Επισημαίνεται ότι η μελέτη βιωσιμότητας συμπληρώνεται και υποβάλλεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel).

Κριτήριο 3: Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης

Εξετάζεται εάν έχουν συμπληρωθεί τα σχετικά πεδία στην Αίτηση Στήριξης και οι Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού (Παράρτημα Ι 3).

Επισημαίνεται ότι οι Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού συμπληρώνονται και υποβάλλονται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel).

Για τον υπολογισμό του «εύλογου κόστους», ο έλεγχος θα πραγματοποιείται ως εξής:

Κατασκευαστικές εργασίες

Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κατασκευαστικές εργασίες, ο έλεγχος θα πραγματοποιείται με βάση τις Τιμές Μονάδας της ΟΤΔ, έτσι όπως αυτές παρουσιάζονται στον «Πίνακα τιμών μονάδας ΟΤΔ για κατασκευαστικές εργασίες» (Παράρτημα II_4). Για τις εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν Τιμές Μονάδας της ΟΤΔ, θα ακολουθούνται τα αναφερόμενα στις «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» του σχετικού Πίνακα.

Λοιπές δαπάνες

Ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές. Εφόσον το μοναδιαίο ανά τεμάχιο κόστος των δαπανών υπερβαίνει σε αξία τα 1.000 €, ή τα 5.000 € συνολικού ποσού ανά είδος, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε περιπτώσεις κάτω των ανωτέρω ορίων, τουλάχιστον δύο (2). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα.

Είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, τη μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Κριτήριο 4: Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης

Σε περίπτωση πράξεων που αφορούν ίδρυση νέας επιχείρησης ή εκσυγχρονισμό υφιστάμενης και περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Στις παραπάνω πράξεις όταν δεν περιλαμβάνεται επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών - βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου/γηπέδου που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου, απαιτούνται αποδεικτικά μίσθωσης/παραχώρησης τουλάχιστον εννέα (9) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο τοπικό πρόγραμμα, γίνονται δεκτά **προσύμφωνα** μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, ενώ τα συμφωνητικά πρέπει να προσκομίζονται το αργότερο μέχρι την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου (στην περίπτωση επενδύσεων που υλοποιούνται βάσει του **Καν. ΕΕ 651/2014** τα σύμφωνα δεν πρέπει να αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση, έτσι ώστε να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου).

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος επενδυτής είναι ο **επικαρπωτής**, ο ψιλός κύριος θα πρέπει να υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι συμφωνεί και αποδέχεται την προτεινόμενη χρήση του ακινήτου από τον επικαρπωτή. Στην περίπτωση που ο υποψήφιος επενδυτής είναι ο **ψιλός κύριος**, ο επικαρπωτής θα πρέπει να υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι συμφωνεί και αποδέχεται την προτεινόμενη χρήση του ακινήτου από τον ψιλό κύριο.

Σε περίπτωση **συγκυριότητας** θα πρέπει να υπάρχουν, εκτός από τα δικαιολογητικά συγκυριότητας του ακινήτου και αντίστοιχα **δικαιολογητικά πλήρους χρήσης/κατοχής του ακινήτου** από τον συγκύριο που είναι υποψήφιος δικαιούχος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις δύο πρώτες παραγράφους ανωτέρω.

Στην περίπτωση **υπό σύστασης εταιρειών**, η κατοχή – χρήση του ακινήτου με βάση τα ανωτέρω, θα πρέπει να αποδεικνύεται από έναν τουλάχιστον από τους εταίρους.

Σε κάθε περίπτωση το **γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών** και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει

προκύψει από δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής από την οποία επλήγη η επιχείρηση. Σε περιπτώσεις άυλων ενεργειών και προμήθειας εξοπλισμού που δεν απαιτεί μόνιμη εγκατάσταση ή ήπιων ενεργειών που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο, δεν απαιτείται ο έλεγχος ύπαρξης βαρών και διεκδικήσεων. Υποβάλλεται σχετική Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) κατά την υποβολή της Αίτησης.

Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης στήριξης και πριν την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και της ΟΤΔ/ΕΦΔ, θα προσκομιστούν από το δικαιούχο τα σχετικά δικαιολογητικά:

- Πιστοποιητικά βαρών και μη διεκδικήσεων, καθώς και δικαιολογητικά τα οποία τεκμηριώνουν τις περιπτώσεις που το ακίνητο μπορεί να έχει βάρη.
- Πιστοποιητικό μεταγραφής.
- Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας.

Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, για ποσό που μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 % (σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 είναι επιλέξιμες μόνο ενεργές επιχειρηματικές εγκαταστάσεις).

Κριτήριο 5: Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης

Εξετάζεται εάν η πρόταση (Αίτηση Στήριξης, δικαιολογητικά) είναι σύμφωνη με τα περιγραφόμενα που περιλαμβάνονται στην Πρόσκληση και στον παρόντα Οδηγό (ανάλογα με τη σχετιζόμενη εκάστοτε Υποδράση).

Μεταξύ άλλων, θα πρέπει ο συνολικός **προτεινόμενος** προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ. Ειδικότερα, μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000 € σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000 € σε περίπτωση άυλων πράξεων. Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα ανωτέρω όρια. Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η **διαθεσιμότητα των πόρων της Πρόσκλησης**.

Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2014 από το δικαιούχο, υποχρεωτικά υποβάλλεται η Δήλωση De Minimis (Παράρτημα Ι 6). Η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000 € Δημόσια Δαπάνη και τις 100.000 € για δραστηριότητα οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν από άλλα μέτρα από το καθεστώς De Minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης

Η πρόταση αφορά σε επιλέξιμη δραστηριότητα. Οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (**ΚΑΔ**) της πρόσκλησης, παρατίθενται αναλυτικά ανά υποδράση στο Παράρτημα II_3 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ ανά Υποδράση».

Επίσης, προκειμένου μία αίτηση να κριθεί παραδεκτή προς στήριξη, θα πρέπει η συνολική τελική βαθμολογία της να μην είναι κατώτερη της ελάχιστης βαθμολογίας (τιμή βάσης) των προκηρυσσόμενων Υποδράσεων, η οποία είναι **30 βαθμοί**.

Κριτήριο 6: Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης του τοπικού προγράμματος

Εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση των σχετικών πεδίων της Αίτησης στήριξης, το τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται) και τα αποδεικτικά κατοχής - χρήσης του ακινήτου.

Κριτήριο 7: α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα ή
β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του

Εξετάζεται η συμπλήρωση του σχετικού πεδίου της Υπεύθυνης Δήλωσης (Παράρτημα Ι 7) και των πεδίων της Αίτησης Στήριξης.

Κριτήριο 8: Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα για το ίδιο φυσικό αντικείμενο

Εξετάζεται η συμπλήρωση του σχετικού πεδίου της Υπεύθυνης Δήλωσης (Παράρτημα Ι 7).

Κριτήριο 9: Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης, πληρεί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά

Εξετάζεται η συμμόρφωση ή μη με την ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά. Η εξέταση γίνεται με βάση την περιγραφή στην Αίτηση Στήριξης, τα υποβληθέντα αρχιτεκτονικά σχέδια, τις σχετικές αδειοδοτήσεις (για υφιστάμενες επιχειρήσεις) και την υποβολή Πίνακα μοριοδότησης (όπου απαιτείται).

Κριτήριο 10

ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Κριτήριο 11: Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο

Εξετάζονται η ορθή και σαφής συμπλήρωση της Αίτησης Στήριξης (περιγραφή, προϋπολογισμός) καθώς και τα υποβληθέντα αρχιτεκτονικά σχέδια.

Κριτήριο 12: Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται στην τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης για όλα τα ΤΠ. Για τις ανάγκες της διαδικασίας αυτής, η ΟΤΔ που διαπιστώνει τη δήλωση ψευδών στοιχείων σε μια αίτηση στήριξης, κοινοποιεί τα στοιχεία του δικαιούχου στην ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία με ευθύνη της ενημερώνει όλες τις ΟΤΔ.

Κριτήριο 13: Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις που καταθέτουν Αίτηση Στήριξης, εξετάζεται εάν λειτουργούν νόμιμα για όλες τις δηλωθείσες δραστηριότητες, γεγονός που θα πρέπει να τεκμηριώνεται με την προσκόμιση π.χ. Άδειας Λειτουργίας ή Σήματος ΕΟΤ (για καταλύματα), τα οποία βρίσκονται σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής της Αίτησης, έναρξης εργασιών (από Δ.Ο.Υ ή εκτύπωση taxisnet), εκτύπωσης taxisnet με υφιστάμενους ΚΑΔ.

Ειδικά για τις περιπτώσεις μετεγκαταστάσεων και συγχωνεύσεων, καθώς και περιπτώσεις εκσυγχρονισμού και επαναλειτουργίας (με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα) μονάδων ελαιολιτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, θα πρέπει να προσκομίστούν δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την προηγούμενη λειτουργία και δυναμικότητα των επιχειρήσεων (άδεια λειτουργίας, στοιχεία έναρξης-μεταβολών της επιχείρησης από τη ΔΟΥ, έντυπο Ε3 κλπ.).

Σε περίπτωση που σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις.

Κριτήριο 14: Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου.

Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2014 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις (αρ. 1 παρ. 4γ του Καν.) συμβατότητας με τον Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 είναι η μη ενίσχυση προβληματικών επιχειρήσεων. Προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση του Κανονισμού στο σημείο αυτό πρέπει κατά την φάση της υποβολής να δηλώνεται υπευθύνως από την αιτούμενη την ενίσχυση επιχείρηση, ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα αναφερθέντα στον ορισμό του άρθρου 2 σημείο 18 του Κανονισμού 651/2014.

Στη συνέχεια, πριν την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και της ΟΤΔ/ΕΦΔ, και προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική ή όχι, θα πρέπει να προσκομίστούν από την αιτούμενη την ενίσχυση επιχείρηση τα δικαιολογητικά του σημείου Β του Παραρτήματος ΙΙ 6 «Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης», ανάλογα με τη νομική μορφή και τον τύπο τήρησης λογιστών βιβλίων της επιχείρησης.

Κριτήριο 15: Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 1337/2022, όπως ισχύει κάθε φορά, και τη σχετική πρόσκληση

Εξετάζεται αν οι υποψήφιοι δικαιούχοι εμπίπτουν στις κατηγορίες δικαιούχων έτσι όπως αυτοί παρουσιάζονται στο **άρθρο 3 της Πρόσκλησης** και στην περιγραφή των υπό-δράσεων του Τοπικού Προγράμματος (Κεφάλαιο 3 του παρόντος Οδηγού).

Για την εξέταση του κριτηρίου λαμβάνονται υπόψη τα κάτωθι υποβληθέντα δικαιολογητικά:

- η Αίτηση Στήριξης,
- καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού,
- Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ (Παράρτημα Ι 5),
- πίνακας μετόχων/εταίρων για νομικά πρόσωπα,
- φορολογικά έντυπα και στοιχεία για την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση (εκκαθαριστικό ΔΟΥ, έντυπα Ε1, Ε3, Ν, Ε5, ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης για βιβλία Γ' κατηγορίας, έναρξη-μεταβολές ΔΟΥ/ΚΑΔ). Για υποβληθείσες Αιτήσεις στο πλαίσιο

του άρθρου 14 του Καν. 651/2014 (υποδράση 19.2.3.3) απαιτούνται για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.

- στοιχεία απασχολούμενου προσωπικού για την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση (πίνακας προσωπικού επιθεώρησης εργασίας (Έντυπο 4), ΑΠΔ με αποδεικτικό κατάθεσης και ανάλυση)
- σε περίπτωση εταιρειών, υποβάλλεται εκτύπωση από taxisnet του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ή απόφαση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα για υποβολή πρότασης.

Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων θα προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση και το σύνολο των εργαζομένων, για το σύνολο των επιχειρήσεων που είναι συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την επιχείρηση που υποβάλλει Αίτηση Στήριξης.

Κριτήριο 16: Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου.

Κριτήριο 17: Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΙΔ

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ θα πρέπει να διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο, για επιχειρηματική δραστηριότητα. Αντίστοιχα, εάν είναι εργαζόμενος σε ΝΠΙΔ θα πρέπει να μην κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΙΔ. Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω θα πρέπει να προσκομίζονται κατά περίπτωση δικαιολογητικά όπως σχετική Υπεύθυνη δήλωση (Παράρτημα Ι 7), Ε1, Άδεια αρμόδιου οργάνου, Καταστατικό σχετικού οργανισμού.

Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.

Σε περίπτωση εταιρειών το κριτήριο εξετάζεται για το σύνολο των εταίρων / μετόχων.

Κριτήριο 18: Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου, καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού εταιρικού σχήματος (ή σχεδίου καταστατικού για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις).

Το κριτήριο εξετάζεται για την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, τις ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.

Κριτήριο 19: Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης
Κριτήριο 20: Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης

Εξετάζεται εάν προσκομίστηκαν τα κατάλληλα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης για τα **φυσικά πρόσωπα**, με την ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) και Βεβαίωσης από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή **κατά την ένταξη της πράξης**.

Αντίστοιχα, για τα **νομικά πρόσωπα**, θα πρέπει να προσκομίζονται δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης με την ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) και Βεβαίωσης από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή **κατά την ένταξη της πράξης**.

Κριτήριο 21: Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014-2020

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από τη συνεκτίμηση σχετικής Υπεύθυνης δήλωσης (Παράρτημα Ι 7) και του αρχείου της ΟΤΔ. Η επιβεβαίωση της εκπλήρωσης του κριτηρίου γίνεται με μονογραφή του Συντονιστή της ΟΤΔ στην πρώτη σελίδα της αίτησης.

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014 -2020.

Επιτρέπεται η κατάθεση πέραν της μιας αίτησης στήριξης, **ανά ΑΦΜ για διαφορετικές Υποδράσεις**, στην ίδια πρόσκληση ή μεταγενέστερη πρόσκληση του ίδιου ΤΠ.

Επιτρέπεται η **συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης** στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 -2020.

Δεν θεωρείται διαφορετική Υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας Υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ εφόσον το περιεχόμενο της Υποδράσης είναι το ίδιο (Άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017)).

Εφόσον ο υποψήφιος είναι συνεταιρισμός, το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο φορέα.

Κριτήριο 22: Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1^η δημοσίευση της Πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ
Ο υποψήφιος δεν είναι Νομικό πρόσωπο, στο οποίο μετέχει ως εταίρος, εκπρόσωπος φορέα που συμμετέχει στην ΕΔΠ ή/και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου. Η επιβεβαίωση της εκπλήρωσης του κριτηρίου γίνεται με μονογραφή του Συντονιστή της ΟΤΔ στην πρώτη σελίδα της αίτησης.

Κριτήριο 23

ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Κριτήριο 24: Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου.

Κριτήριο 25: Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ιδίας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα

Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά την πράξη, μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με Υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου (Παράρτημα Ι 7), είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου όπως μετοχές και ομόλογα.

Εξαιρέση αποτελούν οι πράξεις που ενισχύονται μέσω του Άρθρου 14 του Καν (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (υποδράση 19.2.3.3). Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος **οφείλει κατά την αίτηση να αποδεικνύει** ότι διαθέτει την ίδια συμμετοχή σε ποσοστό τουλάχιστον 25% του προϋπολογισμού της πράξης, είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε μέσω πρόθεσης τραπεζικού δανεισμού ο οποίος δεν ενέχει στοιχεία κρατικής στήριξης (υποβολή σχετικού τραπεζικού εγγράφου). **Επισημαίνεται ότι η ύπαρξη εγκεκριμένου δανείου αναιρεί το χαρακτήρα κινήτρου της επένδυσης.**

Σε περίπτωση υφιστάμενων νομικών προσώπων, απαιτούνται όλα τα ανωτέρω είτε από την εταιρεία, είτε από τα μέλη της εταιρείας με την πρόσθετη δέσμευση (Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου) ότι σε περίπτωση έγκρισης της πρότασης θα ακολουθήσει διαδικασία ισόποσης αύξησης Κεφαλαίου, πριν την απόφαση ένταξης.

Σε περίπτωση **υπό ίδρυση νομικών προσώπων** όλα τα ανωτέρω εξετάζονται σε επίπεδο εταίρων.

Επισημαίνεται ότι ο τρόπος κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής δεν αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο.

Κριτήριο 26: Στο δικαιούχο δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι)

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου.

Κριτήριο 27: Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ)

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου και η υποβληθείσα φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών από την οποία να προκύπτει ότι δεν εκκρεμεί οφειλή από ανάκτηση προηγούμενων ενισχύσεων.

Κριτήριο 28: Υπάρχουν ή πρόκειται να δημιουργηθούν υποδομές διευκόλυνσης πρόσβασης των ΑΜΕΑ

Εξετάζεται κατά περίπτωση (ανάλογα με το είδος της επένδυσης).

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στα σχετικά πεδία της αίτησης στήριξης, σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης (π.χ. αρχιτεκτονικά σχέδια), ενώ λαμβάνεται υπόψη και ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» (Παράρτημα ΙΙ 7 του παρόντος Οδηγού).

Επιπλέον, σχετικά με την προσβασιμότητα ΑΜΕΑ, συμπληρώνεται το σχετικό πεδίο της Υπεύθυνης Δήλωσης (Παράρτημα Ι 7).

Κριτήριο 29: Σε περίπτωση που η πρόταση, αφορά αποκλειστικά ή εν μέρει τον οινοτουρισμό με την έννοια του Ν. 4276/2014 (ΦΕΚ 155/Α/30-7-2014), τηρούνται στο σύνολό τους ή στο μέρος που αναλογεί στην επένδυση οι προδιαγραφές της ΚΥΑ 1746/21-01-2015 (ΦΕΚ 135/Β/2015)

Εξετάζεται με βάση το περιεχόμενο της υποβληθείσας αίτησης στήριξης και τα αναγραφόμενα στο αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο.

Κριτήριο 30: Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας και η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση, δηλαδή μέχρι την 30-06-2025.

Εξετάζεται με βάση τη ρεαλιστικότητα του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος στην αίτηση στήριξης και τους Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού (Παράρτημα Ι 3) (καρτέλα ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ).

Κριτήριο 31: Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου

Κριτήριο 32: Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Καν. Ε.Ε. 1407/2013

Κριτήριο 33: Πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 65, παρ. 6 του Καν. 1303/2013

Εξετάζονται κατά περίπτωση με βάση το περιεχόμενο της υποβληθείσας αίτησης στήριξης, την Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά.

Κριτήριο 34: Ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης επαγγελματικού κινδύνου

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Παράρτημα Ι 7) του υποψήφιου δικαιούχου.

* Πέραν των ανωτέρω, ισχύουν οι όροι επιλεξιμότητας της παρούσας πρόσκλησης στο σύνολό της.

3. ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους		
Κωδικός Δράσης	19.2.2		
Τίτλος υπο-δράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής		
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.2.4		
Νομική βάση	Άρθρο 19 Καν. (ΕΕ) 1305/2013, Καν. (ΕΕ) 1407/2013		
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης			
<p>1. Η υπο-δράση αφορά στον εκσυγχρονισμό (συνοδευόμενος ή μη από επέκταση) υφιστάμενων επιχειρήσεων και συγκεκριμένα:</p> <p>Α) Βιοτεχνικών μονάδων εκτός του αγροδιατροφικού τομέα: Η δράση αφορά επιχειρήσεις χειροτεχνίας και ειδών παραδοσιακής τέχνης και λοιπές βιοτεχνικές δραστηριότητες. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται βιοτεχνικές επιχειρήσεις παραγωγής ξύλινων ή μεταλλικών αντικειμένων, κοσμημάτων, τουριστικών ειδών και ειδών διακόσμησης, μονάδες παραγωγής κεραμικών, γυάλινων και κέρινων αντικειμένων, ενδυμάτων κλπ., χωρίς να αποκλείονται και λοιπές βιοτεχνικές μονάδες οι οποίες εμπλουτίζουν το παραγόμενο προϊόν της περιοχής.</p> <p>Β) Βιοτεχνικών μονάδων του αγροδιατροφικού τομέα (μετά την 1^η μεταποίηση): Η δράση αφορά επιχειρήσεις για την παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων μετά την α' μεταποίηση (εκτός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης και εκτός του τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας). Ενδεικτικά, περιλαμβάνονται αρτοποιεία, ζαχαροπλαστεία, μονάδες παραγωγής αρτοσκευασμάτων, τοπικών παραδοσιακών γλυκών και εδεσμάτων, εργαστήρια παραδοσιακών ζυμαρικών κλπ.</p> <p>Γ) Εμπορικών επιχειρήσεων: <u>Επιτρέπονται</u> αιτήσεις στήριξης αποκλειστικά για επιχειρήσεις λιανικής εμπορίας προϊόντων διατροφής (τροφίμων, ποτών) εκτός των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και για επιχειρήσεις λιανικής εμπορίας τουριστικών ειδών και ειδών λαϊκής τέχνης και παντοπωλεία.</p>			
<p>2. Στο πλαίσιο της υπο-δράσης, κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν βιοτεχνικές μονάδες εκτός του αγροδιατροφικού τομέα (περίπτωση Α ανωτέρω).</p>			
<p>3. Ποσοστό ενίσχυσης: 65% (Καν. (ΕΕ) 1407/2013 - De Minimis). Η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη είναι 200.000,00 € την τριετία (τρέχον έτος και δύο προηγούμενα). Λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχει εγκριθεί προς την ενιαία επιχείρηση σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.</p>			
<p>4. Στο Παράρτημα II_3 παρουσιάζονται οι Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που ενισχύονται στο πλαίσιο της υπο-δράσης.</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας.			
Χρηματοδοτικά Στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)	
Συνολικός Προϋπολογισμός	307.692,31	100 %	
Δημόσια Δαπάνη	200.000,00	65 %	
Ιδιωτική Συμμετοχή	107.692,31	35 %	

Περιοχή Εφαρμογής
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.
Δικαιούχοι
Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων , σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014.
Ελάχιστη βαθμολογία (Τιμή βάσης): 30 βαθμοί

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος υπο-δράσης	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.3.1
Νομική βάση	Άρθρο 17 και Παράρτημα II Καν. (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>1. Η υπο-δράση αφορά στη μεταποίηση, εμπορία ή/και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων στους ακόλουθους επιλέξιμους κλάδους:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κρέας - πουλερικά - κουνέλια (όπως πτηνοσφαγεία, παραγωγή κρεατοσκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας, αλλαντικών, μονάδες δημιουργίας ζωικών υποπροϊόντων). • Γάλα (όπως επεξεργασία γάλακτος, παραγωγή προϊόντων γάλακτος, τυρί, γιαούρτι). • Αυγά (όπως τυποποίηση συσκευασία αυγών, παραγωγή νέων προϊόντων). • Σηροτροφία - μελισσοκομία - σαλιγκαροτροφία - διάφορα ζώα. • Ζωοτροφές (όπως παραγωγή μιγμάτων ζωοτροφών). • Δημητριακά (όπως παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών). • Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων). • Οίνος. • Οπωροκηπευτικά, ακρόδρυα, ξηροί καρποί. • Άνθη (όπως τυποποίηση και εμπορία ανθέων). • Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά. • Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό. • Ξύδι (όπως παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες). <p>Οι ενέργειες που προβλέπονται στους ανωτέρω κλάδους αφορούν σε ιδρύσεις και εκσυγχρονισμούς, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, με τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις:</p> <p>α) Η αίτηση στήριξης αφορά παραγωγή τελικών προϊόντων εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης (ΣΛΕΕ), με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης (ΣΛΕΕ) (βλ. <u>Παράρτημα II 8 της Πρόσκλησης</u>).</p> <p>β) Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων.</p> <p>γ) Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση σφαγείων, εκτός της ίδρυσης σφαγείων πουλερικών η οποία είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές περιοχές.</p> <p>δ) Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Κατ' εξαίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο της παρούσας υποδράσης και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα.</p> <p>ε) Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%, μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών για επιχειρήσεις, οι μονάδες θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες / εγκεκριμένες σύμφωνα με την 340668/ 26-11-2008 (ΦΕΚ 2422 Β') ΚΥΑ.</p> <p>στ) Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.</p> <p>2. Ο μέγιστος αιτούμενος προϋπολογισμός για κάθε επενδυτικό σχέδιο ανέρχεται έως 600.000,00 €.</p> <p>3. Στο πλαίσιο της υπο-δράσης, κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν οι κάτωθι κλάδοι ανά περιοχή:</p>	

Οίνος-ξύδι-σταφίδα στο Δήμο Αιγιάλειας και τη Δ.Ε. Ωλενίας, ελαιόλαδο στις παράκτιες Δ.Ε., πατάτα και κηπευτικά στο Δήμο Δυτικής Αχαΐας, εσπεριδοειδή στο Δήμο Αιγιάλειας και τη Δ.Ε. Δύμης, δημητριακά στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, γαλακτοκομικά στις Δ.Ε. Καλαβρύτων, Τριταίας, Φαρρών, Λαρισσού και Μόβρης, μελισσοκομία στις Δ.Ε. Αιγίου, Καλαβρύτων και Κλειτορίας.

4. Στην υπο-δράση **δεν δύναται να ενταχθούν** τα εξής:

- Αιτήσεις στήριξης που αφορούν στη μεταποίηση προϊόντων (ως πρώτη ύλη) που δεν ανήκουν στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (βλ. **Παράρτημα ΙΙ 8 της Πρόσκλησης**).
- Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
- Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε λιανικό εμπόριο.
- Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε γενετικά τροποποιημένα προϊόντα εκτός ζωοτροφών.

5. **Ποσοστό ενίσχυσης: 50%** (Παράρτημα ΙΙ Καν. 1305/2013).

6. Στο **Παράρτημα ΙΙ_3** παρουσιάζονται οι Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που ενισχύονται στο πλαίσιο της υπο-δράσης.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγρο-διατροφικού τομέα.

Χρηματοδοτικά Στοιχεία

	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)	
Συνολικός Προϋπολογισμός	1.300.000,00	100 %	
Δημόσια Δαπάνη	650.000,00	50 %	
Ιδιωτική Συμμετοχή	650.000,00	50 %	

Περιοχή Εφαρμογής

Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Δικαιούχοι

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις **πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων**, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014.

Ελάχιστη βαθμολογία (Τιμή βάσης): **30 βαθμοί**

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος υπο-δράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.3.3
Νομική βάση	Άρθρο 19 Καν. (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 14 Καν. (ΕΕ) 651/2014
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>1. Η υπο-δράση αφορά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • την ενίσχυση επενδύσεων για υποδομές διανυκτέρευσης με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής παρέμβασης, • την ενίσχυση επενδύσεων για χώρους εστίασης και αναψυχής με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. • την ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου, με στόχο τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής παρέμβασης, τη διαφοροποίηση / εμπλουτισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών. <p>2. Συγκεκριμένα, ενισχύονται:</p> <p><u>A. Επενδύσεις για υποδομές διανυκτέρευσης</u></p> <p>α. Ίδρυση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων: Ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων και οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping), • μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων: Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα 4 και 3 «κλειδιών», • ξενοδοχειακών καταλυμάτων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων. <p>Οι ιδρύσεις ακολουθούν τους όρους των άρθρων 2 και 4 της ΚΥΑ 2986/25-11-2016 (ΦΕΚ 3885/Β/2-12-2016).</p> <p>β. Επέκταση κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων που λειτουργούν με ειδικό σήμα λειτουργίας, εφόσον μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης το σύνολο του τουριστικού καταλύματος (αρχικό κατάλυμα συν επέκταση) ανήκει στις λειτουργικές μορφές και κατηγορίες του άρθρου 2 της ΚΥΑ 2986/25-11-2016 (ΦΕΚ 3885/Β/2-12-2016) και μόνον υπό τους όρους και περιορισμούς του άρθρου 4 αυτής.</p> <p>γ. Ποιοτικός εκσυγχρονισμός αδειοδοτημένων κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων του άρθρου 1 του Ν. 4276/2014 όπως ισχύει, ανεξαρτήτως λειτουργικής μορφής και τάξης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14 του Καν. 651/14.</p> <p><u>B. Επενδύσεις για χώρους εστίασης και αναψυχής</u></p> <p>Ίδρυση ή/και επέκταση επιχειρήσεων εστίασης και αναψυχής.</p> <p><u>Γ. Επενδύσεις για επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα</u></p> <p>Ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14 του Καν. 651/14. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται:</p>	

- **Αθλητικός τουρισμός αναψυχής**, π.χ. δραστηριότητες που συνδέονται με θαλάσσια σπορ, αθλητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με λίμνες-ποτάμια, αθλητικές δραστηριότητες βουνού και λοιπές εναλλακτικές δραστηριότητες π.χ. ποδηλασία, ιππασία κ.ά.
- **Τουρισμός υπαίθρου** όπως περιβαλλοντικός - φυσιολατρικός τουρισμός, τουρισμός παρατήρησης χλωρίδας και πανίδας, περιπατητικός τουρισμός, περιηγητικός τουρισμός κλπ.
- **Ειδικές τουριστικές υποδομές**, όπως γήπεδα γκολφ, θεματικά πάρκα κλπ.

3. Στο πλαίσιο της υπο-δράσης, **κατά προτεραιότητα** θα ενισχυθούν:

α. Υποδομές διανυκτέρευσης:

Επενδυτικά σχέδια που οδηγούν σε ανώτερη κατηγορία καταλύματος, καθώς και ξενοδοχειακά καταλύματα εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων.

β. Χώροι εστίασης και αναψυχής:

Επιχειρήσεις με παροχή γευμάτων με πλήρη εξυπηρέτηση εστιατορίου (ΚΑΔ 56.10.11) και παραδοσιακά καφενεία (ΚΑΔ 56.30.10.14).

γ. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα:

Επενδύσεις αθλητικού τουρισμού αναψυχής, τουρισμού υγείας και ευεξίας, ειδικών τουριστικών υποδομών, τουρισμού υπαίθρου, γαστρονομικού τουρισμού.

4. Ο μέγιστος αιτούμενος προϋπολογισμός για κάθε επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις **600.000,00 €**.

5. **Ποσοστό ενίσχυσης: 70 %** (άρθ. 14 Καν. 651/14).

6. Στο **Παράρτημα II_3** παρουσιάζονται οι Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που ενισχύονται στο πλαίσιο της υπο-δράσης.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος.

Χρηματοδοτικά Στοιχεία

	Ποσό (€)	Ποσοστό Ενίσχυσης (%)	
Συνολικός Προϋπολογισμός	928.571,43	100 %	
Δημόσια Δαπάνη	650.000,00	70 %	
Ιδιωτική Συμμετοχή	278.571,43	30 %	

Περιοχή Εφαρμογής

Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Δικαιούχοι

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις **πολύ μικρών** και **μικρών** επιχειρήσεων, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014.

Ελάχιστη βαθμολογία (Τιμή βάσης): **30 βαθμοί**

4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στον ακόλουθο Πίνακα εμφανίζονται τα κριτήρια επιλογής ανά υποδράση, ο τρόπος βαθμολόγησης, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, για το σύνολο των προκηρυσσόμενων Υποδράσεων. Τα κριτήρια επιλογής διαφοροποιούνται ανάλογα με την Υποδράση.

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ			ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
				19.2.2.4	19.2.3.1	19.2.3.3	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			(6)
1	Προτεραιότητες υπο-δράσης	Ναι	100	15 %	15 %	12 %	Αίτηση Στήριξης
		Όχι	0				
2	Ο δικαιούχος είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης ή εταιρικό σχήμα αγροτών	Ναι	100		8 %		Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ), Ε1, εκκαθαριστικό και Ε3 ή καταστατικό εταιρικού σχήματος και Ε3 (για νομικό πρόσωπο)
		Όχι	0				
3	Πρώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών	100	6 %	6 %	5 %	Φωτοτυπία ταυτότητας ή διαβατηρίου, καταστατικό (ή σχέδιο καταστατικού) εταιρικού σχήματος
		Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών	50				
		Τίποτα από τα ανωτέρω	0				
4	Πρώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες	100	6 %		5 %	Φωτοτυπία ταυτότητας ή διαβατηρίου, καταστατικό (ή σχέδιο καταστατικού) εταιρικού σχήματος
		Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό/εταιρικό του κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες	50				
		Τίποτα από τα ανωτέρω	0				

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ			ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
				19.2.2.4	19.2.3.1	19.2.3.3	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			(6)
5	Πρώθηση επιχειρηματικότητας συλλογικών φορέων (Συνεταιρισμοί, ΚοινΣΕΠ, κ.ά.).	Ναι	100	8 %			Αίτησης Στήριξης, καταστατικό (ή σχέδιο καταστατικού) φορέα
		Όχι	0				
6	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ	100	8 %		6 %	Πτυχίο ή Βεβαίωση σπουδών ή Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης
		Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης	50				
		Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση	0				
7	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)	0 - 100	6 %		6 %	Έναρξη με σχετικό ΚΑΔ από Δ.Ο.Υ., βεβαίωση εργοδότη/φορέα, ένσημα ή/και βεβαιώσεις ασφαλιστικού φορέα
8	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	Πολύ μικρές επιχειρήσεις	100	5 %	6 %	5 %	Δήλωση για την ιδιότητα ΜΜΕ (Παράρτημα Ι_5) και σχετικά στοιχεία τεκμηρίωσης
		Μικρές επιχειρήσεις	50				
		Μεσαίες επιχειρήσεις	0				
9	Παραγωγή προϊόντων ποιότητας βάσει προτύπου	Παραγωγή σε ποσοστό $\geq 30\%$	100		12 %		Αίτησης Στήριξης, βεβαιώσεις, συμβάσεις, πιστοποιητικά αρμοδίων φορέων, συμβάσεις με παραγωγούς κλπ.
		$10\% \leq$ Παραγωγή σε ποσοστό $< 30\%$	60				
		Παραγωγή σε ποσοστό $< 10\%$	30				

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ			ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
				19.2.2.4	19.2.3.1	19.2.3.3	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			(6)
10	Επεξεργασία πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους βάσει προτύπων	Πρώτη ύλη σε ποσοστό $\geq 30\%$	100		6 %		Αίτησης Στήριξης, βεβαιώσεις, συμβάσεις, πιστοποιητικά αρμοδίων φορέων, συμβάσεις με παραγωγούς κλπ.
		$10\% \leq$ πρώτη ύλη σε ποσοστό $< 30\%$	60				
		Πρώτη ύλη σε ποσοστό $< 10\%$	30				
11	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	8 %	7 %	8 %	Αίτηση Στήριξης / Επιλέξιμες δαπάνες
		$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	60				
		$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	30				
12	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	2 %	2 %	3 %	Αίτηση Στήριξης / Επιλέξιμες δαπάνες
		$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	60				
		$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	30				
13	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	100	8 %	8 %		Αίτηση Στήριξης
		Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία	75				
		Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της	50				

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ			ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
				19.2.2.4	19.2.3.1	19.2.3.3	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			(6)
14	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100			8 %	Αίτηση Στήριξης
15	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/ εγκρίσεων/ αδειών	100	10 %	10 %	15 %	Αίτηση Στήριξης, Άδεια Λειτουργίας, Άδεια Εγκατάστασης, Άδεια Δόμησης, Επιμέρους Άδειες/εγκρίσεις, Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/ εγκρίσεων/ αδειών	60				
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/ εγκρίσεις/ άδειες	30				
16	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων / προτύπων	100	5 %	5 %	5 %	Αίτηση Στήριξης, σχετικές προσφορές/δαπάνες
17	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	100	8 %	7 %	8 %	Αίτηση Στήριξης και προσκομισθέντα δικαιολογητικά
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	50				
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0				

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ			ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
				19.2.2.4	19.2.3.1	19.2.3.3	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			(6)
18	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	50	5 %	3 %	5 %	Αίτηση Στήριξης και Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	50				
19	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$	100		5 %		Αίτηση Στήριξης, προμετρήσεις, προσφορές
		$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$	60				
		$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$	30				
		$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$	0				
20	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	Δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα	100			9 %	Αίτηση Στήριξης, Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού

5. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Προτεραιότητες υπο-δράσης

Η σχετική βαθμολογία δίνεται σε αιτήσεις το περιεχόμενο των οποίων εμπίπτει στις προτεραιότητες της υπο-δράσης στην οποία υποβάλλονται. Οι προτεραιότητες διαφοροποιούνται ανάλογα με την Υποδράση και έχουν ως κάτωθι:

- **Υποδράση 19.2.2.4**

Βιοτεχνικές μονάδες εκτός του αγροδιατροφικού τομέα.

- **Υποδράση 19.2.3.1**

Οι κάτωθι κλάδοι ανά περιοχή:

Οίνος-ξύδι-σταφίδα στο Δήμο Αιγιάλειας και τη Δ.Ε. Ωλενίας, ελαιόλαδο στις παράκτιες Δ.Ε., πατάτα και κηπευτικά στο Δήμο Δυτικής Αχαΐας, εσπεριδοειδή στο Δήμο Αιγιάλειας και τη Δ.Ε. Δύμης, δημητριακά στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, γαλακτοκομικά στις Δ.Ε. Καλαβρύτων, Τριταίας, Φαρρών, Λαρισσού και Μόβρης, μελισσοκομία στις Δ.Ε. Αιγίου, Καλαβρύτων και Κλειτορίας.

- **Υποδράση 19.2.3.3**

Οι κάτωθι επενδύσεις:

α. Υποδομές διανυκτέρευσης:

Επενδυτικά σχέδια που οδηγούν σε ανώτερη κατηγορία καταλύματος, καθώς και ξενοδοχειακά καταλύματα εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων (για παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια υποβάλλεται Βεβαίωση χαρακτηρισμού/ΦΕΚ από αρμόδια Υπηρεσία)

β. Χώροι εστίασης και αναψυχής:

Επιχειρήσεις με παροχή γευμάτων με πλήρη εξυπηρέτηση εστιατορίου (ΚΑΔ 56.10.11) και παραδοσιακά καφενεία (ΚΑΔ 56.30.10.14).

γ. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα:

Επενδύσεις αθλητικού τουρισμού αναψυχής, τουρισμού υγείας και ευεξίας, ειδικών τουριστικών υποδομών, τουρισμού υπαίθρου, γαστρονομικού τουρισμού.

2. Ο δικαιούχος είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης ή εταιρικό σχήμα αγροτών

Ο Επαγγελματίας αγρότης σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3874/2010 και το άρθρο 65 του νόμου 4389/2016, ορίζεται ως εξής:

«Επαγγελματίας αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.

αβ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.

αγ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και

αδ) Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

αε) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία».

Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από την προσκόμιση:

- Βεβαίωσης εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ)
- Ε1, εκκαθαριστικού και Ε3
- Καταστατικού εταιρικού σχήματος και Ε3 (για νομικό πρόσωπο).

3. Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου (για νομικά πρόσωπα απαιτείται για όλους τους μετόχους/εταίρους), καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού (ή σχεδίου καταστατικού) εταιρικού σχήματος.

Το κριτήριο εξετάζεται για την ημερομηνία υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης.

4. Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου (για νομικά πρόσωπα απαιτείται για όλους τους μετόχους/εταίρους), καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού (ή σχεδίου καταστατικού) εταιρικού σχήματος.

5. Προώθηση επιχειρηματικότητας συλλογικών φορέων (Συνεταιρισμοί, ΚοινΣΕΠ, κ.ά.)

Εξετάζεται με βάση την υποβληθείσα Αίτησης Στήριξης και το καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού του υποψήφιου δικαιούχου.

6. Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης

Η εξέταση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση:

- Τίτλου σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ σχετικού με τη φύση της πρότασης.
- Πτυχίου ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικού με τη φύση της πρότασης **και** Βεβαίωση ΟΕΕΚ ή ΕΟΠΠΕΠ από την οποία προκύπτει ότι κατάστησαν διπλωματούχοι ή ότι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε φορά νομοθεσίας.
- Βεβαιώσεων επαγγελματικής κατάρτισης τουλάχιστον 200 ωρών σχετικής με το αντικείμενο της πρότασης. Η επαγγελματική κατάρτιση θα πρέπει να είναι από πιστοποιημένους φορείς επαγγελματικής κατάρτισης.

7. Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)

Η εξέταση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση:

- Βεβαίωσης Έναρξης και ΚΑΔ από Δ.Ο.Υ. ή/και
- Βεβαίωση εργοδότη/φορέα, συνοδευόμενη από οποιοδήποτε έγγραφο δημοσίου φορέα που αποδεικνύει τις ημέρες ασφάλισης καθώς και το αντικείμενό της (π.χ. λογαριασμό ασφαλισμένου από ΙΚΑ, Βεβαίωση ΕΦΚΑ κλπ.)

Σε περίπτωση νομικού προσώπου, λαμβάνεται υπόψη η καλύτερη επίδοση είτε από το νόμιμο εκπρόσωπο είτε από τον εταίρο με το μεγαλύτερο ποσοστό.

8. Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)

Εξετάζεται το μέγεθος της επιχείρησης σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). **Για το σκοπό αυτό πρέπει να υποβληθούν:**

- Υπεύθυνη δήλωση (Παράρτημα Ι 5) σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης.
- Σχετικά στοιχεία τεκμηρίωσης (φορολογικά έντυπα, οικονομικά στοιχεία και στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό) τόσο της υποψήφιας επιχείρησης όσο και των συνεργαζόμενων και συνδεδεμένων με αυτή επιχειρήσεων.

9. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας βάσει προτύπου

Εξετάζονται οι αναφορές και η σχετική τεκμηρίωση στο αντίστοιχο πεδίο της Αίτησης Στήριξης, όπου περιγράφεται η **παραγωγή** βιολογικών προϊόντων, ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης (π.χ. AGRO) κλπ., καθώς και **το ποσοστό τους επί των συνολικών παραγόμενων προϊόντων.**

Για την απόδειξη των ανωτέρω προσκομίζονται βεβαιώσεις – συμβάσεις – πιστοποιητικά αρμόδιων Διοικητικών Φορέων (π.χ. ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας) και Φορέων Πιστοποίησης, συμβάσεις (και πιστοποιητικά παραγωγών) μεταξύ παραγωγών και εν δυνάμει δικαιούχων και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο τεκμηρίωσης, τα οποία θα πρέπει να είναι σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής της αίτησης στήριξης.

10. Επεξεργασία πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους βάσει προτύπων

Εξετάζονται οι αναφορές και η σχετική τεκμηρίωση στο αντίστοιχο πεδίο της Αίτησης Στήριξης, όπου περιγράφεται η **χρήση** πρώτων υλών βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή

πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον ή βάση άλλων προτύπων, καθώς και **το ποσοστό τους επί των συνολικών χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.**

Για την απόδειξη των ανωτέρω προσκομίζονται βεβαιώσεις – συμβάσεις – πιστοποιητικά αρμόδιων Διοικητικών Φορέων και Φορέων Πιστοποίησης, συμβάσεις (και πιστοποιητικά παραγωγών) μεταξύ παραγωγών και εν δυνάμει δικαιούχων και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο τεκμηρίωσης, τα οποία θα πρέπει να είναι σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής της αίτησης στήριξης.

11. Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας

Εξετάζεται με βάση την περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης και την τεκμηρίωση των σχετικών δαπανών, για τις οποίες θα πρέπει να προσκομίζονται οι αντίστοιχες προσφορές. Η αξιολόγηση του κριτηρίου θα γίνει με βάση τις τελικές επιλέξιμες δαπάνες.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι: Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού κελύφους, επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις Η/Μ εγκαταστάσεις του κτιρίου, αναβάθμιση του συστήματος φυσικού/τεχνητού φωτισμού, υποκατάσταση ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλων συμβατικών καυσίμων με φυσικό αέριο ή υγραέριο, εγκατάσταση συστήματος συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού, εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (BEMS) κλπ.

Σε περίπτωση εγκατάστασης ΑΠΕ είναι επιλέξιμη η προμήθεια και εγκατάσταση ΑΠΕ μόνο για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της επιχείρησης και θα τεκμηριώνεται με την υποβολή ενεργειακής μελέτης και τους λογαριασμούς της ΔΕΗ του τελευταίου έτους σε περίπτωση υφιστάμενων μονάδων.

Προσοχή: Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Σημειώνεται ότι η Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ (σύμφωνα με τον Ν. 2773/1999) είναι η Ηλεκτρική Ενέργεια προερχόμενη από:

1. Την εκμετάλλευση Αιολικής ή Ηλιακής Ενέργειας ή βιομάζας ή Βιοαερίου.
2. Την εκμετάλλευση Γεωθερμικής Ενέργειας, εφόσον το δικαίωμα εκμετάλλευσης του σχετικού Γεωθερμικού Δυναμικού έχει παραχωρηθεί στον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.
3. Την εκμετάλλευση της Ενέργειας από την Θάλασσα.
4. Την εκμετάλλευση Υδάτινου Δυναμικού με Μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς μέχρι 10 MW.
5. Συνδυασμό των ανωτέρω.
6. Τη Συμπαραγωγή, με χρήση των Πηγών Ενέργειας, των (1) και (2) και συνδυασμό τους.

Σημειώνεται ότι κατά την αξιολόγηση του κριτηρίου θα ληφθεί υπόψη η σκοπιμότητα των προτεινόμενων από το δικαιούχο ενεργειών, σε σχέση τόσο με τη δραστηριότητα όσο και με τις ενεργειακές ανάγκες της επιχείρησης.

12. Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος

Εξετάζεται με βάση την περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης και την τεκμηρίωση των σχετικών δαπανών, για τις οποίες θα πρέπει να προσκομίζονται οι αντίστοιχες προσφορές. Η αξιολόγηση του κριτηρίου θα γίνει με βάση τις τελικές επιλέξιμες δαπάνες.

13. Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης / Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Ειδικότερα, εξετάζεται εάν τα προτεινόμενα έργα πληρούν τους όρους που περιγράφονται στον ακόλουθο Ορισμό της Καινοτομίας:

«Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.

Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ως **τεχνολογική καινοτομία** ορίζεται:

α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,

β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπαρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.

ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.

Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.

Α) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία

Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.

1. Βιομηχανία / Παραγωγή

Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας

- Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες
- Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών

Προϊόντα βιοτεχνολογίας

- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης
- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή
- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων
- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

2. Εμπόριο - Χονδρικό Εμπόριο

Καινοτομία «προϊόντος» ή διαδικασίας

- Εισαγωγή οικολογικών προϊόντων στη σειρά των αγαθών
- Νέα είδη υπηρεσιών πιστοποίησης
- Εισαγωγή επιπρόσθετων υπηρεσιών: συνδυασμένες υπηρεσίες (π.χ. τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξέταση και πιστοποίηση υπηρεσιών)
- Πώληση απευθείας στον πελάτη - Ηλεκτρονική ανταλλαγή προϊόντων

- Μείωση ενεργειακού «αποτυπώματος» παραγωγικών διαδικασιών
- Μέθοδοι εντοπισμού και ελέγχου των φορτίων
- Ψηφιακός χειρισμός προϊόντων
- Εισαγωγή καναλιών άμεσης επανατροφοδότησης μεταξύ πελάτη-παραγωγού
- Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (π.χ. σε οπτικούς δίσκους)
- Κέντρα εξυπηρέτησης πελατών για συντονισμό όλων των απαιτήσεων των πελατών

3. Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης.
- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.
- Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

Β) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.
- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(1) έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

(2) επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

Ειδικότερα, για την ενίσχυση επενδύσεων στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν (Υποδράση 19.2.3.1) μπορούν να θεωρηθούν:

I. Ως καινοτόμα προϊόντα τα ακόλουθα:

1. Προϊόντα χαμηλών θερμίδων.
2. Προϊόντα χωρίς προσθήκη συντηρητικών, τρόφιμα χωρίς προσθήκη αυξητικών ορμονών, χωρίς προσθήκη τεχνητών χρωστικών, συντηρητικών και MSG (γλουταμινικό νάτριο).
3. Προϊόντα χαμηλής περιεκτικότητας σε χοληστερόλη, ζάχαρη ή αλάτι, προϊόντα με μειωμένα κορεσμένα λιπαρά, προϊόντα χωρίς trans λιπαρά, προϊόντα που περιέχουν μονοακόρεστα και πολυακόρεστα λίπη σε αντικατάσταση των υπολοίπων λιπαρών ουσιών.
4. Προϊόντα με ειδικές ιδιότητες π.χ. τρόφιμα για διαβητικούς, τρόφιμα χωρίς γλουτένη, γάλα με αυξημένο ποσοστό μελατονίνης, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε διαιτητικές ίνες, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε φυσικές ουσίες με αντιοξειδωτική και αντικαρκινική δράση, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε προβιοτικά.
5. Προϊόντα με μεγάλο χρόνο ζωής χωρίς απώλειες στη διατροφική τους αξία.

II. Η παραγωγική διαδικασία χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη όταν έχουμε χρήση ενός ή και περισσότερων των ακόλουθων:

1. νέας τεχνολογίας στη συντήρηση και συσκευασία τροφίμων, όπως η χρήση ήπιων θερμικών διεργασιών συνδυασμένου ελέγχου χρόνου θερμοκρασίας HT/ST (παστερίωση, συνεχής παστερίωση, αποστείρωση, ωμική θέρμανση).
2. φυσικών αντιμικροβιακών συστημάτων συντήρησης τροφίμων, όπου φυσικοί μικροβιακοί παράγοντες είναι φυσικά συστατικά των τροφίμων, μικροβιολογικής προέλευσης και φυτικής προέλευσης.
3. τεχνολογίας πολλαπλών εμποδίων για τη βελτίωση της ποιότητας των παραδοσιακών τροφίμων αλλά και το σχεδιασμό νέων προϊόντων ώστε να εμποδίζεται η δράση των μικροβίων και η αλλοίωση των τροφίμων.
4. τεχνικών μικροβιολογικής εξέτασης τροφίμων.

5. ασηπτικής επεξεργασίας και συσκευασίας, οι οποίες εφαρμόζονται σε υγρά και ρευστά προϊόντα (γάλα, χυμοί φρούτων, αυγά, γιαούρτι, κρασί) καθώς και σε στέρεα από αυτοτελή μικρά τεμάχια μέσα σε ρευστή φάση (προϊόντα τομάτας, φρούτα, λαχανικά) και έχει ως πλεονέκτημα την υψηλή ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, λόγω μικρών χρόνων θερμικής επεξεργασίας, καθώς και τη μεγάλη διάρκεια ζωής του χωρίς να χρειάζεται ψύξη.

6. βιολογικών μεθόδων συντήρησης.

7. συστημάτων συνεχούς ελέγχου των γραμμών παραγωγής, με χρήση αισθητήρων επί της γραμμής παραγωγής.

III. Ως χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία νοείται οτιδήποτε βοηθάει όλους τους άξονες της επιχείρησης, ομαλοποιεί την παραγωγή, προγραμματίζει, ελέγχει όλα τα στάδια και καταγράφει όλα τα δεδομένα της παραγωγής έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ιχνηλασιμότητα των παραγωγικών δεδομένων (έλεγχος παρτίδων, απομόνωση προϊόντων, εύκολος εντοπισμός σε περίπτωση λάθους).

Ειδικότερα: η χρήση συστημάτων ενδοεπιχειρησιακού σχεδιασμού (ERP), η διαχείριση αποθεμάτων, πακέτων λογιστικής και εμπορικής διαχείρισης, ηλεκτρονικής υποβολής και ολοκλήρωσης παραγγελιών, ετικετοποίησης παλετών, κωδικοποίησης προϊόντων, ιχνηλασιμότητας και διαχείρισης παραγωγής ή οτιδήποτε μπορεί να τεκμηριωθεί με βιβλιογραφία ή εφαρμοσμένες πρακτικές και αναφέρεται αναλυτικά στην αίτηση στήριξης.

IV. Ως συσκευασία προϊόντων νέα ή προηγμένη νοείται :

1. Συσκευασία τροποποιημένης –προστατευμένης ατμόσφαιρας.

2. Συσκευασία σε βιοπλαστικά ή «πράσινα πλαστικά», πολυστρωματική πλαστική συσκευασία καλυμμένη με λεπτό μεταλλικό φύλλο για την παραγωγή περιεκτών δύο τμημάτων, συσκευασία σε σύνθετα, εύκαμπτα, πλαστικά bra-free.

3. Γυάλινες συσκευασίες κατεργασμένες με τιτάνιο, αλουμίνιο, ζirkόνιο για αυξημένη αντοχή, ή που έχουν υποστεί ειδική επεξεργασία για μείωση του πάχους και κατά συνέπεια του βάρους τους.

4. Έξυπνες συσκευασίες (π.χ. χρονοθερμοκρασιακοί δείκτες, δείκτες φρεσκότητας), διατήρησης φρεσκότητας, εύκολης συντήρησης-αποθήκευσης-χρήσης.

14. Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης / Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)

Ως ανωτέρω σχετικά με την **οργανωτική καινοτομία**.

15. Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Η βαθμολόγηση θα γίνεται με βάση την εξασφάλιση του συνόλου/τμήματος των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών, όπου ο υποψήφιος θα λαμβάνει την μέγιστη βαθμολογία, ανάλογα με τα δηλωθέντα στα σχετικά πεδία της Αίτησης Στήριξης.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν έχει καθόλου άδειες και εγκρίσεις αλλά έχει υποβάλει τις αιτήσεις στις αρμόδιες αρχές για τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις/άδειες, θα λαμβάνει την μικρότερη βαθμολογία (30). Σημειώνεται ότι στην πρόταση θα πρέπει να υπάρχουν σε αντίγραφο οι αριθμοί πρωτοκόλλου των αιτήσεων.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω υποβάλλονται κατά περίπτωση:

- Άδεια Λειτουργίας,
- Άδεια Εγκατάστασης,
- Άδεια Δόμησης,
- Επιμέρους Άδειες, εγκρίσεις
- Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων

16. Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης και η υποβολή σχετικών προσφορών/δαπανών.

17. Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης

Ελέγχεται αφενός η σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης (Αίτηση Στήριξης και Παράρτημα I_2) και αφετέρου, η πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στην Αίτηση Στήριξης και στο Παράρτημα I_2. Σε περίπτωση κατασκευαστικών εργασιών λαμβάνεται υπόψη και η προσκόμιση αναλυτικών προμετρήσεων.

18. Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης

Εξετάζονται:

- Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου: Εξετάζεται εάν το συνολικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης είναι ρεαλιστικό και αξιόπιστο σε σχέση με το μέγεθος, τη φύση και τις τεχνικές απαιτήσεις του έργου.
- Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου: Εξετάζεται η ορθολογική κατανομή των επιμέρους φάσεων του έργου, λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό αντικείμενο, το επίπεδο ωριμότητάς του και τη μέθοδο υλοποίησης.

Τα πεδία σχετικά με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης περιλαμβάνονται στην Αίτηση Στήριξης και στους Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού (Παράρτημα I_3).

Η βαθμολογία των δύο ανωτέρω υποκριτηρίων είναι αθροιστική.

Επισημαίνεται ότι το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 30-06-2025.

19. Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους

Εξετάζεται:

1. η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου),
2. αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη με την επισύναψη δικαιολογητικών που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών.

Οι δαπάνες, ως προς το εύλογο του κόστους τους, αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς (πίνακας τιμών μονάδας ΟΤΔ), σύγκριση των διαφόρων προσφορών, διασταυρωτικός έλεγχος προσφορών ομοειδών προϊόντων άλλων πράξεων ή με τη χρήση διαδικτύου, από τους εισηγητές της αξιολόγησης.

Επίσης, η ΟΤΔ λαμβάνει υπόψη της και τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών καθώς και διαθέσιμες σχετικές μελέτες προσδιορισμού του εύλογου κόστους που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό και έχουν υποστηρίξει βάσεις δεδομένων τιμών αναφοράς μηχανολογικού εξοπλισμού και κτιριακών υποδομών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες και επικαιροποιημένες.

Για τον υπολογισμό του «εύλογου κόστους», ο έλεγχος θα πραγματοποιείται ως εξής:

Κατασκευαστικές εργασίες

Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κατασκευαστικές εργασίες, ο έλεγχος θα πραγματοποιείται με βάση τις Τιμές Μονάδας της ΟΤΔ, έτσι όπως αυτές παρουσιάζονται στον «Πίνακα τιμών μονάδας ΟΤΔ για κατασκευαστικές εργασίες» (Παράρτημα II 4). Για τις εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν Τιμές Μονάδας της ΟΤΔ, θα ακολουθούνται τα αναφερόμενα στις «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» του σχετικού Πίνακα.

Ο έλεγχος των κτιριακών δαπανών γίνεται, εκτός των ανωτέρω, με βάση την υποβολή αναλυτικών προμετρήσεων, καθώς και τα αρχιτεκτονικά σχέδια.

Λοιπές δαπάνες

Ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές. Εφόσον το μοναδιαίο ανά τεμάχιο κόστος αυτών υπερβαίνει σε αξία τα 1.000 €, ή τα 5.000 € συνολικού ποσού ανά είδος, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ για ποσά κάτω των ανωτέρω ορίων τουλάχιστον δύο (2). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα.

Είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, τη μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

20. Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης, όπου περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η προτεινόμενη επένδυση περιλαμβάνει την παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού). Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από τον προτεινόμενο προϋπολογισμό.

6. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Γενικά:

1. Τα **απαιτούμενα δικαιολογητικά** μπορούν να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα. Σε περίπτωση υποβολής φωτοαντιγράφων θα πρέπει επιπλέον να υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία να αναφέρεται ότι *"τα φωτοαντίγραφα που προσκομίζονται στο φάκελο υποψηφιότητας είναι πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων"*.
2. Οι **απαιτούμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις** είναι της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής. Γίνονται επίσης δεκτές οι Υ.Δ. που εκδίδονται από το www.gov.gr. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν το ίδιο το νομικό πρόσωπο υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού.
3. **Δικαιολογητικά αλλοδαπών υποψηφίων**, εφόσον εκδίδονται από αλλοδαπή αρχή πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα στα ελληνικά. Σε διαφορετική περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη. Εάν σε κάποια χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδεται κάποιο/κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση του υποψηφίου ή, αν ούτε αυτή προβλέπεται, από Υπεύθυνη Δήλωσή του ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής της χώρας εγκατάστασής του, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ότι ο υποψήφιος πληρεί τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Σημειώνεται ότι οι παρακάτω πίνακες αποτελούν καταγραφή ενδεικτικών δικαιολογητικών. Σε κάθε περίπτωση τα δικαιολογητικά προκύπτουν από τα αναλυτικά κριτήρια ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ και ΕΠΙΛΟΓΗΣ καθώς και από τις διευκρινήσεις αυτών, κατά περίπτωση. Ο υποψήφιος επενδυτής μπορεί να υποβάλλει κάθε άλλο δικαιολογητικό το οποίο θεωρεί ότι ενισχύει την πρότασή του, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (κατά περίπτωση)

1	Αποδεικτικό κατάθεσης της Αίτησης Στήριξης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ.
2	Αίτηση Στήριξης, έτσι όπως υποβλήθηκε και τυπώθηκε από το ΠΣΚΕ.
3	Συμπληρωματικά Στοιχεία Αίτησης Στήριξης (Παράρτημα Ι_2) σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή.
4	Πίνακες Αναλυτικού Προϋπολογισμού (Παράρτημα Ι_3) σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel).
5	Μελέτη Βιωσιμότητας (Παράρτημα Ι_4) σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel).
6	Δήλωση σχετικά με την ιδιότητα ΜΜΕ (Παράρτημα Ι_5).
7	Δήλωση De Minimis (σε περίπτωση χρήσης του Καν. 1407/2013) (Παράρτημα Ι_6).
8	Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου (Παράρτημα Ι_7) με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής.
9	Προτιμολόγια/προσφορές.
10	Αποδεικτικά κατοχής / χρήσης του ακινήτου (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης).
11	Τοπογραφικό διάγραμμα - διάγραμμα δόμησης - αρχιτεκτονικά σχέδια (όψεις, κατόψεις, τομές για την υφιστάμενη και προτεινόμενη κατάσταση) (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης), μηχανολογικό σχέδιο υφιστάμενης και προτεινόμενης κατάστασης σε περίπτωση μεταποιητικών/βιοτεχνικών εγκαταστάσεων (κάτοψη με διάταξη μηχανημάτων και υποδυναμείς).
12	Πίνακας μοριοδότησης (όπου απαιτείται για καταλύματα).
13	Αντίγραφο/-α ταυτότητας ή διαβατηρίου.
14	Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής
15	Καταστατικό εταιρικού σχήματος (το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται) ή σχέδιο καταστατικού (όπου απαιτείται).
16	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: Έναρξη εργασιών (από Δ.Ο.Υ και μεταβολές ή εκτύπωση taxisnet), εκτύπωση taxisnet με υφιστάμενους ΚΑΔ, εκτύπωση από taxisnet του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ή απόφαση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα για υποβολή πρότασης.
17	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: Άδεια λειτουργίας (όπου απαιτείται), Σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα), Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις.
18	Φορολογικά έντυπα και στοιχεία για την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση (εκκαθαριστικό ΔΟΥ, έντυπα Ε1, Ε3, Ν, Ε5, ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης για βιβλία Γ' κατηγορίας, έναρξη-μεταβολές ΔΟΥ/ΚΑΔ). Για υποβληθείσες Αιτήσεις στο πλαίσιο του άρθρου 14 του Καν. 651/2014 (υποδράση 19.2.3.3) , φορολογικά έντυπα και στοιχεία για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.
19	Πίνακας μετόχων/εταίρων για νομικά πρόσωπα.

20	Πίνακας προσωπικού επιθεώρησης εργασίας (Έντυπο 4) και ΑΠΔ με αποδεικτικό κατάθεσης και ανάλυση για την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση.
21	Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών της επιχείρησης από την οποία να προκύπτει ότι δεν εκκρεμεί εντολή ανάκτησης προηγούμενων ενισχύσεων.
22	Άδεια από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο, για επιχειρηματική δραστηριότητα για εργαζόμενους σε ΝΠΔΔ, στο Δημόσιο Τομέα κλπ. (όπου απαιτείται)

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ / ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (κατά περίπτωση)	
1	Φωτογραφική τεκμηρίωση.
2	Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) (εφόσον αφορά τον υποψήφιο).
3	Βεβαιώσεις – συμβάσεις – πιστοποιητικά αρμόδιων Διοικητικών Φορέων και Φορέων Πιστοποίησης, συμβάσεις (και πιστοποιητικά παραγωγών) μεταξύ παραγωγών και εν δυνάμει δικαιούχων.
4	Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της ετοιμότητας έναρξης υλοποίησης της πρότασης (π.χ. άδεια δόμησης, άδεια εγκατάστασης, επιμέρους άδειες, εγκρίσεις, αιτήσεις κλπ.).
5	Άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή απαλλακτικό αυτής (όπου απαιτείται από τη φύση του έργου). Υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν την υπογραφή της σύμβασης με την ΟΤΔ.
6	Βεβαίωση χαρακτηρισμού/ΦΕΚ από αρμόδια Υπηρεσία για παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια (αφορά ξενοδοχειακά καταλύματα εντός παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων στο πλαίσιο της Υποδράσης 19.2.3.3).
7	Αναλυτικές προμετρήσεις κατασκευαστικών εργασιών.
8	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ - Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ και Βεβαίωση ΟΕΕΚ ή ΕΟΠΠΕΠ, Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης.
9	Βεβαίωση εργοδότη/φορέα για την εργασιακή εμπειρία, λογαριασμός ασφαλισμένου από ΙΚΑ, Βεβαίωση ΕΦΚΑ κλπ.
10	Σε περίπτωση εγκατάστασης ΑΠΕ: α) ενεργειακή μελέτη και β) λογαριασμοί ΔΕΗ τελευταίου έτους (σε περίπτωση υφιστάμενων μονάδων).

Όλα τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με το φυσικό φάκελο, θα πρέπει να έχουν εκδοθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία οριστικοποίησης της Αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ.

7. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝ. 651/2014 (άρθρο 14)

(Αφορούν την υπο-δράση 19.2.3.3)

A. Η ενίσχυση χορηγείται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή «αρχικής επένδυσης».

Όσον αφορά την έννοια της «αρχικής επένδυσης» σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, διευκρινίζεται ότι δύναται να αφορά τις κάτωθι περιπτώσεις:

α. Δημιουργία νέας εγκατάστασης

Αφορά σε ίδρυση νέας αυτόνομης εγκατάστασης και δεν έχει να κάνει με απλή επέκταση παραγωγικής δυναμικότητας ή με θεμελιώδη αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας της υφιστάμενης εγκατάστασης ή με παραγωγή νέων προϊόντων στην υφιστάμενη εγκατάσταση.

β. Επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης εγκατάστασης

Αφορά σε επέκταση της παραγωγικής δυναμικότητας της υφιστάμενης εγκατάστασης. Κατόπιν της επέκτασης η επιχείρηση είναι σε θέση να παράγει στην εγκατάστασή της μεγαλύτερη ποσότητα τουλάχιστον ενός προϊόντος από αυτά που ήδη παράγονται στην εγκατάσταση, χωρίς να επέρχεται θεμελιώδης αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας.

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής για νέα προϊόντα υφιστάμενης εγκατάστασης

Αφορά σε διαφοροποίηση της εκροής μιας παραγωγικής μονάδας με νέα προϊόντα, τα οποία δεν παράγονταν πριν την υλοποίηση της επένδυσης στην εγκατάστασή της.

Επισημαίνεται ότι το «προϊόν» που οδηγεί στη διαφοροποίηση της παραγωγής δεν ορίζεται από τον ΚΑΔ στον οποίο κατατάσσεται η αρχική δραστηριότητα παραγωγής του, αλλά από το αν παραγόταν στην εγκατάσταση πριν την υλοποίηση της επένδυσης. Έτσι είναι δυνατό να προκύπτει διαφοροποίηση παραγωγής στην περίπτωση που η επιχείρηση πριν επένδυση παρήγαγε προϊόντα που εμπίπτουν σε έναν τετραψήφιο ΚΑΔ και με την υλοποίηση της επένδυσης αποκτά τη δυνατότητα να παράγει για πρώτη φορά ένα νέο προϊόν, το οποίο εμπίπτει και αυτό στον ίδιο τετραψήφιο ΚΑΔ.

Επίσης, αν η δραστηριότητα για την παραγωγή του νέου προϊόντος εμπίπτει σε διαφορετικό τετραψήφιο ΚΑΔ από αυτούς που αντιστοιχούσαν στις δραστηριότητες της εγκατάστασης πριν την υλοποίηση της επένδυσης, τότε και στην περίπτωση αυτή η παραγωγή του νέου προϊόντος θεωρείται διαφοροποίηση της παραγωγής της υφιστάμενης εγκατάστασης για νέα προϊόντα.

Περαιτέρω, όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται για διαφοροποίηση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, **οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται**, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών της επένδυσης.

δ. Θεμελιώδης αλλαγή εξολοκλήρου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης εγκατάστασης

Αφορά σε θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας μιας υφιστάμενης εγκατάστασης μέσα από την εφαρμογή μιας θεμελιώδους καινοτομίας διαδικασίας (οριζόμενης

κατ' αντιδιαστολή με την υφιστάμενη παραγωγική ρουτίνα της). Η απλή αντικατάσταση μεμονωμένων παγίων ή/και άλλων στοιχείων ενεργητικού, που δε συνεπάγεται θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της διαδικασίας παραγωγής συνιστά επένδυση αντικατάστασης και δεν θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη δαπάνη προς ενίσχυση με το καθεστώς των περιφερειακών ενισχύσεων.

Περαιτέρω, για επενδυτικό σχέδιο που αναμένεται να επιφέρει θεμελιώδη αλλαγή στην παραγωγική διαδικασία, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων οικονομικών ετών.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- **Δεν είναι δυνατός ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός μιας επιχείρησης, ο οποίος δεν έχει κατ' ελάχιστο ως αποτέλεσμα την οποιαδήποτε αύξηση δυναμικότητας / δυνατότητας εξυπηρέτησης αριθμού πελατών ή την οποιαδήποτε προσθήκη νέου προϊόντος / υπηρεσίας, ασχέτως εάν αυτός συνοδεύεται με την οποιαδήποτε κτιριακή παρέμβαση ή την οποιαδήποτε αλλαγή της άδειας λειτουργίας.**
- Όσον αφορά τις περιπτώσεις αύξησης δυναμικότητας / δυνατότητας εξυπηρέτησης αριθμού πελατών / παραγωγής νέου προϊόντος / παροχής νέας υπηρεσίας, **η ενισχυόμενη επένδυση δεν είναι δυνατό να αφορά στο σύνολο της επιχειρηματικής εγκατάστασης, αλλά θα αφορά αποκλειστικά στην απόκτηση καινούριων στοιχείων ενεργητικού (παγίων ή/και άυλων) που συνδέονται με την επέκταση της δυναμικότητας ή τη διαφοροποίηση της παραγωγικής διαδικασίας για νέα προϊόντα ή υπηρεσίες,** σύμφωνα με τα οριζόμενα στα σημεία β και γ ανωτέρω.
- Εισαγωγή νέας παρεχόμενης υπηρεσίας σε τουριστικό κατάλυμα ή χώρο εστίασης θα εξετάζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα για τη διαφοροποίηση της παραγωγής στο σημείο γ ανωτέρω.
- Αύξηση υποδύναμης εξοπλισμού βιοτεχνικών μονάδων και εφόσον αφορά στην απόκτηση καινούριων στοιχείων ενεργητικού (παγίων ή/και άυλων) θα εξετάζεται εάν και κατά πόσο επεκτείνει τη δυναμικότητα της μονάδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο β ανωτέρω.
- Στην περίπτωση που με την επένδυση επέρχεται **θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας μιας υφιστάμενης εγκατάστασης που συνεπάγεται την αναβάθμιση της κατηγορίας κατάταξης** (όπως π.χ. τουριστικό κατάλυμα 3 αστέρων ή κλειδιών αναβαθμίζεται σε 4 αστέρων ή κλειδιών ανάλογα), η ενισχυόμενη επένδυση δύναται να αφορά το σύνολο της επιχειρηματικής εγκατάστασης.

B. Η ενίσχυση θα πρέπει να έχει χαρακτήρα κινήτρου

- Οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει **γραφτή αίτηση στήριξης πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα** (δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση επενδυτικού σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από τους δικαιούχους στην ΟΤΔ). Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.
- Σε περίπτωση σύνταξης **προσυμφώνων** μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς για την απόδειξη κατοχής ή χρήσης του ακινήτου, αυτά δεν πρέπει να αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση.
- Για την απόδειξη κατοχής **ιδιωτικών κεφαλαίων** που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης, απαιτείται αποδεικτικό κατοχής ιδίων κεφαλαίων ή **πρόθεση** δανειοδότησης (τραπεζικά έγγραφα). **Η ύπαρξη εγκεκριμένου δανείου ή δανειακής σύμβασης αναιρεί το χαρακτήρα κινήτρου της επένδυσης.**
- Οι **προπαρασκευαστικές εργασίες** (όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας), καθώς και η **αγορά γης**, που πραγματοποιούνται πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης **δεν αναιρούν το χαρακτήρα κινήτρου**. Στην περίπτωση αυτή αποτελούν μη επιλέξιμη δαπάνη.
- Προκειμένου να πληρείται η απαίτηση περί χαρακτήρα κινήτρου, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων που είναι υποχρεωτικά από την κείμενη νομοθεσία να διαθέτουν οι προς ενίσχυση επιχειρήσεις.